

BIULETYN PRAWNY NR 3/2007

22 marca 2007 r.

Prawo podatkowe

Zmiany w przepisach:

⇒ *Informowanie o kontroli skarbowej*

Ministerstwo Finansów wprowadziło instytucję informowania podatników o planowanym podjęciu kontroli podatkowej.

Celem podjętych działań jest umożliwienie podatnikom poprawy organizacji pracy, zwiększenie możliwości czynnego udziału w kontroli i wpływu na czas prowadzonych czynności kontrolnych oraz zwiększenie zaufania do administracji podatkowej.

Co do zasady, o planowanej kontroli urzędy skarbowe będą informowały przedsiębiorców, którzy prowadzą działalność gospodarczą dłużej niż 24 miesiące, z 14-30 dniowym wyprzedzeniem.

Informowanie o planowanej kontroli nie będzie dotyczyło:

- podatników, którzy w ciągu ostatnich 12 miesięcy co najmniej raz zmienili właściwość naczelnika urzędu skarbowego,
- podatników nie posiadających siedziby lub stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej lub z którymi dotychczasowy kontakt urzędu był utrudniony (co zostało udokumentowane),
- podatnicy posiadający zaległości podatkowe większe niż 3% zadeklarowanego podatku należnego za okres rozliczeniowy, którego dotyczy ta zaległość.

Ponadto zasady powyższe nie będą dotyczyły:

- kontroli związanych z prowadzonym przeciwko przedsiębiorcy śledztwem,
- kontroli w zakresie opodatkowania przychodów nieznajdujących pokrycia w ujawnionych źródłach lub pochodzących ze źródeł nieujawnionych,
- kontroli podjętych w oparciu o informacje uzyskane od Generalnego Inspektora Informacji Finansowej.

⇒ *Nowe rozporządzenie o podatkowej księdze przychodów i rozchodów*

W Dzienniku Ustaw z 28 lutego br. (Dz.U. nr 36, poz. 229) opublikowano rozporządzenie dostosowujące brzmienie obecnych przepisów dotyczących prowadzenia podatkowej

książki przychodów i rozchodów do zmian mających miejsce w prawie podatkowym po 1 stycznia 2007r.

W tekście zasadniczym rozporządzenia zapisano trzy zmiany, z tego dwie mają związek ze zmianą ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (data powstania przychodu w działalności gospodarczej), a trzecia zmiana wynika z brzmienia nowej ustawy o opłacie skarbowej (likwidacja znaków opłaty skarbowej). Rozporządzenie weszło w życie 15 marca 2007 r.

Pytania i odpowiedzi z naszego dyżuru:

Czy pełnomocnik Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością może ponosić odpowiedzialność za jej zobowiązania podatkowe?

Nie. Ordynacja podatkowa nie przewiduje takiej możliwości, aby pełnomocnik został pociągnięty do odpowiedzialności za zobowiązania jakiejkolwiek spółki kapitałowej. Przepisy Ordynacji podatkowej szczegółowo wymieniają osoby, które w określonych okolicznościach mogą odpowiadać za zobowiązania osób trzecich (w przypadku spółek kapitałowych mogą to być na przykład członkowie zarządu), wśród osób tych nie wymienia się jednak pełnomocników. Podobnie, za zobowiązania spółek kapitałowych nie odpowiadają również ich udziałowcy.

Czy w rozliczeniach za 2007 rok muszą składać comiesięczne deklaracje na zaliczkę na podatek dochodowy od osób prawnych?

Począwszy od dochodów osiąganych od 1 stycznia 2007 roku nie ma takiego obowiązku. Nowe przepisy ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych nie wymagają już od podatników składania deklaracji CIT-2. Nadal konieczne jest jednakże prawidłowe obliczanie i uiszczanie zaliczek na podatek.

Obowiązku składania deklaracji PIT-5/PIT-5L nie mają już również podatnicy podatku dochodowego od osób fizycznych.

Orzecznictwo podatkowe:

⇒ *Koszty pośrednie i bezpośrednie*

W dniu 21 lutego 2007 r. (sygn. akt: II FSK 330/06) Naczelny Sąd Administracyjny wydał wyrok dotyczący potrącalności wydatków ponoszonych na usługi doradcze. Sąd zajął się odpowiedzią na pytanie, czy usługi zamówione przez podatnika miały charakter usług ogólnego doradztwa czy też były to usługi związane z konkretnymi projektami inwestycyjnymi. Z orzeczenia NSA wynikają dwie tezy. Pierwsza z nich to, że wydatki na doradztwo ogólne mają charakter kosztów pośrednich i – co do zasady – mogą być zaliczane do kosztów podatkowych w momencie poniesienia. Niejako a contrario wydatki na usługi doradcze odnoszące się do konkretnych projektów inwestycyjnych powinny być zaliczane do kosztów podatkowych dopiero wtedy, kiedy powstaje przychód związany z tymi inwestycjami.

Należy zwrócić uwagę na fakt, że przepisy ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych w wersji sprzed 1 stycznia 2007 roku nie zawierały jeszcze podziału kosztów na bezpośrednio i pośrednio związane z przychodami. Tym samym, posługiwanie się – przez organy podatkowe i przez WSA – pojęciami o znaczeniu podobnym lub przeciwstawnym („koszty pośrednie” oraz „koszty bezpośrednio”) wynikało wyłącznie z interpretacji ustawy o CIT w brzmieniu sprzed nowelizacji. Niemniej jednak,

wyżej powołane zasady prawne, pozostają aktualne, a nawet wynikają z przepisów w sposób bardziej oczywisty: koszty pośrednie (np. koszty ogólnego doradztwa) potrącalne są w momencie poniesienia, zaś koszty związane z projektami inwestycyjnymi – w okresie, w którym inwestycje generują przychody.

⇒ *Podatek VAT od przeniesienia użytkowania wieczystego*

Uchwała Składu Siedmiu Sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 8 stycznia 2007 r. (I FPS 1/06) zakończyła kontrowersje w zakresie opodatkowania podatkiem VAT ustanowienia oraz przeniesienia użytkowania wieczystego.

Sąd uznał, że czynności te stanowią dostawę towarów w rozumieniu ustawy o VAT. Tym samym, błędny jest pogląd, że – w ramach stosunku użytkowania wieczystego – właściciel gruntu (Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego) świadczy na rzecz użytkownika wieczystego usługę.

W związku z powyższym, użytkowanie wieczyste ustanowione przed 1 maja 2004 r. nie jest opodatkowane podatkiem VAT, przy czym sposób ustanowienia użytkowania wieczystego nie ma znaczenia.

Inne dziedziny prawa

Zmiany w przepisach:

⇒ *Nowelizacja ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych*

Długo oczekiwane i od dawna obiecywane zmiany dotyczące wysokości wpisów i opłat sądowych w sprawach cywilnych weszły w życie w dniu 10 marca 2007 roku. Co prawda nie jest to rewolucja, niemniej niektóre z opłat uległy zmniejszeniu. Wprowadzone zmiany obejmują tych, którzy dopiero po dniu 10 marca wszczęli postępowanie, bowiem do spraw będących w toku zastosowanie mają stare przepisy.

Ustawodawca wprowadził jednolity stały wpis w wysokości 2.000 złotych w sprawach o rozwiązanie spółki; wyłączenie wspólnika ze spółki; uchylenie uchwały wspólników lub uchwały walnego zgromadzenia spółki; stwierdzenie nieważności uchwały wspólników lub uchwały walnego zgromadzenia spółki oraz ustalenie istnienia lub nieistnienia uchwały organu spółki. Dotychczas jedynie pozew o uchylenie uchwały organu spółki podlegał opłacie stałej w wysokości 2.000 zł, w pozostałych zaś kategoriach spraw obowiązywał wpis stosunkowy wynoszący 5% wartości przedmiotu sporu.

Obniżeniu uległy niektóre opłaty od wpisów dokonywanych w Krajowym Rejestrze Sądowym. Nowelizacja przyniosła obniżenie opłaty za wpis spółek osobowych z 1000 zł do 750 zł. Przy rejestracji spółek z ograniczoną odpowiedzialnością i akcyjnych nie się nie zmieniło – pozostał wpis w wysokości 1000 zł. Z 500 zł do 250 zł spadła natomiast opłata za dokonanie wpisu w

rejestrze stowarzyszeń, innych organizacji społeczno-zawodowych, fundacji i publicznych zakładów opieki zdrowotnej. Przy czym jeśli podmioty te zmierzają prowadzić działalność gospodarczą, opłata za wpis wynosi 1000 zł. Niestety opłata za zmianę wpisu pozostała taka sama tj. 400 zł.

⇒ *„Wpisowe” nowości w postępowaniu upominawczym*

Postępowanie upominawcze pozwala w stosunkowo krótkim czasie otrzymać, po spełnieniu prawem przewidzianych warunków, nakaz zapłaty, od którego pozwany może w terminie 14 dni wnieść sprzeciw, zawierający zarzuty od nakazu zapłaty.

Do 10 marca obowiązywała zasada, że jeśli powód złożył wniosek o wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym, wystarczyło, że uiszczył ¼ wysokości wpisu. Dopiero jeśli pozwany złożył sprzeciw, sąd wzywał powoda do dopłacenia brakujących ¾ wpisu. Po nowelizacji zasada ta przestaje obowiązywać, bowiem ustawodawca zdecydował, że powód ma wnieść cały wpis, bez którego sąd nie wyda nakazu zapłaty. Jeśli nakaz się uprawomocni, sąd z urzędu zwróci powodowi ¾ opłaty. W sytuacji gdy po wniesieniu sprzeciwu, powód wygra postępowanie, będzie mógł domagać się zwrotu wpisu od przeciwnika. Nie zmieniły się natomiast zasady uiszczania opłat w postępowaniu nakazowym.

⇒ *Zmiany w postępowaniu w sprawach gospodarczych*

Zmiany dotknęły również Kodeksu postępowania cywilnego. 20 marca 2007 roku weszły w życie nowe przepisy, dotyczące rozpoznawania spraw w odrębnym postępowaniu gospodarczym.

Pierwsza istotna zmiana dotyczy już samej definicji sprawy gospodarczej. Otóż dotychczasowa definicja ulegnie rozszerzeniu o sprawy ze stosunków cywilnych między przedsiębiorcami, w zakresie prowadzonej przez nich działalności gospodarczej również po zaprzestaniu przez którąkolwiek ze stron prowadzenia działalności gospodarczej. Ponadto sprawami gospodarczymi będą również sprawy ze stosunku spółki oraz dotyczące rozczeń, o których mowa w art. 291-300 i art. 479-490 Kodeksu spółek handlowych. Dotychczas te kategorie spraw były rozpoznawane w zwykłym postępowaniu cywilnym, choć ich związek z działalnością gospodarczą był wyraźny.

Zmianie ulega sama definicja przedsiębiorcy, którym będzie: osoba fizyczna, osoba prawna albo jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną, prowadząca we własnym imieniu działalność gospodarczą lub zawodową.

Usprawnieniu postępowania ma służyć wprowadzenie przepisu, zgodnie z którym w toku postępowania strona nie będzie mogła występować z nowymi roszczeniami zamiast lub obok dotychczasowych. Jednakże w razie zmiany okoliczności powód będzie mógł żądać, zamiast pierwotnego przedmiotu sporu, jego wartości lub innego przedmiotu, a w sprawach o świadczenie powtarzające się może nadto rozszerzyć żądanie pozwu o świadczenia za dalsze okresy.

Jeżeli pismo wszczynające postępowanie nie będzie mogło otrzymać prawidłowego biegu wskutek niezachowania warunków formalnych, przewodniczący zwróci stronie pismo bez wzywania do jego poprawienia lub uzupełnienia. Mylne oznaczenie pisma procesowego lub inne oczywiste niedokładności nie stanowią przeszkody do nadania pismu biegu i rozpoznania go w trybie właściwym. Zarządzenie o zwrocie pisma powinno zawierać wskazanie braków, jakimi pismo było dotknięte, oraz pouczenie o skutkach jego ponownego wniesienia. W

terminie tygodniowym od dnia doręczenia zarządzenia o zwrocie pisma strona będzie mogła wnieść je ponownie. Jeżeli pismo kolejne pismo nie będzie dotknięte brakami, wywoła skutek od daty pierwotnego wniesienia. Skutek taki nie nastąpi w razie kolejnego zwrotu pisma, chyba że zwrot nastąpił na skutek braków uprzednio niewskazanych. W sytuacji, gdy strona będzie reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, sąd nie będzie pouczał o skutkach ponownego wniesienia pisma, bowiem w takim przypadku w razie pomyłki pełnomocnika, nie będzie możliwości ponownego wniesienia pisma już bez braków. Zmiana ta będzie miała kolosalne znaczenie w sytuacji, gdy z powodu zwrotu pozwu, upłyną terminy przedawnienia lub terminy prekluzyjne.

Na stronę reprezentowaną przez profesjonalistę zostały nałożone dodatkowe obowiązki polegające na obowiązku doręczania w toku sprawy odpisów pism procesowych z załącznikami bezpośrednio stronie przeciwnej. Do pisma procesowego wniesionego do sądu strona dołącza dowód doręczenia drugiej stronie odpisu pisma albo dowód wysłania go przesyłką poleconą. Pisma, do których nie dołączono dowodu doręczenia albo dowodu wysłania przesyłką poleconą, podlegają zwrotowi bez wzywania do usunięcia tego braku.

Jeżeli na skutek braku lub wskazania złego adresu powoda albo niewskazania przez powoda w wyznaczonym terminie adresu pozwanego lub niewykonania przez powoda innych zarządzeń nie można nadać sprawie dalszego biegu, postępowanie uległo zawieszeniu, zostanie ono umorzone przez sąd, jeśli strona nie złoży wniosku o jego podjęcie w terminie 6 miesięcy od daty postanowienia o zawieszeniu, a nie jak dotychczas po roku.

Jeśli chodzi o obowiązki pozwanego, to musi on w terminie dwutygodniowym od otrzymania pozwu wnieść odpowiedź na pozew, pod rygorem jej zwrotu. Ponadto nie będzie już dopuszczalne w sprawach gospodarczych złożenie pozwu wzajemnego, a do potrącenia w toku postępowania będą mogły być przedstawione tylko wierzytelności udowodnione dokumentami.

**Biuletyn przygotowali prawnicy
Kancelarii Prawno-Podatkowej Sikora i Wspólnicy Sp.k.
ul. Rozbrat 16/18 lok. 10, 00-447 Warszawa
tel. 0-22 622 06 07, faks 0-22 244 24 68, e-mail: kancelaria@sikora.com.pl**